

Locuinta Redactorului
si
Cabinetul Redactorului
strata tragerialui [L8-
văzutoza], Nr. 5.
Scrierile nefrancate nu se voru
primi decatul numai de la corespondenti regulari ai „Federatiunii.”
Articoli transisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercial si economico.

Va esti Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Invitare de prenumeratiune

la

FEDERATIUNEA,,

pre Semestrulu III. iuliu—dec. 1871.

Pretiul de prenumeratiune e:

Pentru Austria:
Pre 6 lune (Iul.—Dec.) 6 fl. v. a.
, 3 , (Iul.—Sept.) 3 fl. ,

Pentru Romania:
Pre 6 lune (Iul.—Dec.) 16 Lei noui. (franci)
, 3 , (Iul.—Sept.) 8 , ,

Pentru invetiatori romani se dă, că mai
nainte, cu pretiul redusu:

Pre 6 lune (Iul.—Dec.) 4 fl. v. a.
, 3 , (Iul.—Sept.) 2 fl. ,

Administratiunea.

Pest'a, 8/20. iuliu, 1871.

Despre starea negotiatuilor de impacatiune cu Cehii bineinformatul corespondinte din Vien'a ali diuariului „Narodni Listy” (organu alu cehilor junii) impartesiesce unele date, cari lamurescu situatiunea. Dupa ce Coresp. face unele observatiuni caracteristice despre contele Hohenwart, — că d'insulu manifestedia firma incredere in reesfrea planului seu, că este taciturnu si cercuspectu, că se insiela cei ce credu a-lu poté duce de nasu, pentru că in unele puncte s'ar fi arestatu pote mai tratabilu, decatul s'ar fi acceptatu, — adauge că persiste resolutu in pretensiunile sale si se oppune cu cerbicia tendintie d'a se subtrage unele affaceri de la competitint'a senatului imp. care le seva reconstituì sub altu nume. Coresp. afirma că punctuatiunile impacatiunii cu Cehii sunt fixate, si că meritul principalu intru realizarea loru este a contelui Clam-Martinitti, carele cu multa istetfme sciu a se intielege cu contele Hohenwart. — Facia cu acestea partit'a care tiene mortisju la constitutiunea din decemvre, adeca nemiti centralisti, voru staru si pentru realizarea propunerii loru, d'a se introduce alegerile directe si de a se deslega cestiunea galiciană, crediendu că prin acésta voru paralizat actiunea lui Hohenwart si voru elude impacatiunea cu Cehii, de care se tenu ca de focu, de unde apoi au si inceputu a alarmá lumea nemtiesca cu felurite sciri, că nemiti voru fi subordinati Cehilor, a caroru limba se va impune nemtilor, că toti officialii nemiti voru fi alungati, etc. de aici au urmatu că nemiti nu voru se iude parte la impacatiune, nemti vre ca pre harti'a cea alba, data Boemiei, se scrie si d'insii postulatele loru. Dar in asta privintia, D. Rieger ar fi afiatu leaculu, se dice adeca despre d'insulu că, vediendu retragerea Herbstianilor, ar fi declaratu că pre Cehi nu supera de de felu retragerea nemtilor, că-ci de nu voru luá ei parte la deregerea actului de impacatiune si nu voru vre se formule die postulatele loru, dinsulu (Riger) le va formulá insu si, si va face a se crea in diet'a Boemiei — legea de nationalitate.

Facia cu acesta lege, unele diurnale au observat, că are se fla identica cu cea din Transilvania! Credemu că acésta s'a disu din gluma si nu din nesciuntia. De altmire amu doru că nemiti se aiba parte numai vre-o căti-va anni, de darulu unei legi de nationalitate că cea din Ungaria, că se inverie si ei in prassa a respecta drepturile altora, cu tote că cu anevoe credemu cumca invetatur'a li ar folosi mai multu decatul au folosu magiariloru invetiu ce li-lu dedese nemti sub absolutismulu Bachianu. Despre nemti si magari se pota dice eu totu dreptulu că d'insii pururea se intoreu la cele vechie „redeunt ad priora sicut canis ad v....“ adeca neci nu inveria neci nu uita.

Delegationile inca si-au inchiatu lucrările. Budgetul comun, — carele este statutu prin emble delegat. — cuprinde urm. pusestiuni: Erogatia unior d. 91,109,453 fl. Erogatia unor d. 14,232,162 fl. Suma 105,437,615 fl., din care scandindu-se venitul vanelor 12 milioane, ramane a se acoperi sumi d. 93,438,615 fl. din care 30% le porta reg. Ungariei, adeca 28,031,584 fl. si 28 cr. v. a.

Facia cu precari'a situatiune din Romani'a libera, diuariul „Pesther Lloyd”, organu emineminte inspirat alu contelui Andrassy, aduce unu articlu de fondu, carele pentru sorgintea lui merita a fi reprobusu. I dàmu loculu in revista pol. si lu recomandam attentionii peculiari a fratilor nostri transcarpatini.

„D'in Bucuresci primis, precum amintiram si cu alta ocasiune, sciri cam alaratori. Cunoscutea si multu discutat'a afacere Strousbergiana pare că a procurat de nou spiretelor, si de altmire iritate, materialu aprindie'oriu dundu era lucrurile cătra crisa. De si pana in momentulu presisie nu se scie inca, daca principale Carolu se va vedé necessitatua a si executá abdicarea projectata de atatea ori si departarea sa din Bucuresci, dar totu momentulu pote aduce cu sine una asemenea resolutiune. Prin acésta cestiunea romana s'ar pune de nou, si in tempu forte neacomodatu, la ordinea dilei.

Asié dara pre orisonu ni se areta pre ne acceptate unulu d'in acele puncte negre, a caroru existinta o combatu cu atat'a resolutiune contele Beust prin discursulu seu emineminte pacificu. Si noi ne temem, că celealte constelatiuni de pre orisonulu acestu-a nu sunt cu totulu in favorulu principelui Carolu. Nu voim a scrutá, daca elu afla preste totu de nesuportabila situatiunea Romaniei, agitarile partitelor, reportele in cari e impinsu totu guvernulu, si nutresce dorint'a d'a se subtrage de la problemele cari i devinu totu mai difficile. D'in punctu de vedere personalu, primirea alegerii de domitoriu a fostu unu pasu ratecitu alu principelui Carolu; si acestu pasu luva poté correge numai prin depunerea demnitatii. Dar' aci nu este vorba de una afacere personala, si motivulu, care pare a fi asta-di decidiatoriu pentru principale Carolu, e necorrectu chiaru si d'in punctu de vedere personalu. Afacerea Strousbergiana nu are neci una popularitate in Romani'a, si principale Carolu face forte reu daea o primece de a sa, compromittiendu ore si-cum pusestiunea coronei prin identificarea ei cu acésta afacere. Elu dà prin acésta ansa la suspitiunea, că pune interesele prussiace mai pre susu de interesele statului, in fruntea carui-a se afla, si nimicu nu-i poté pericolat mai tare pusestiunea, de cătu unu ultimatum in acésta directiune, prin care si-va face inimice nu numai fractiunile opusetiunii, ci si tote elementele moderate si patriotice-natiunale.

Dreptu-ace'a e nu numai in generalu de doru, că principale Carolu se se decide a remané, si totodata se delature si acestu punctu specialu alu conflictului cu camer'a. Adopteze-se seu nu opinionea principelui Bismarck, că perseverant'a e una parola de onore pentru principale Carolu, nu incapsu neci una indoielu, că una macnlare a standardului din acestu motivu si pentru placerea lui Stroussberg, abiè se pota privi pentru elu de una onore deosebita. Ministeriulu conservativu, in fapta elu mai bunu si celu mai supusu principelui, că si care n'a avutu Romani'a de multi ani, si-va intrebuinta de siguru tota influint'a d'a-lu retiené de la pasi extremi. Si la totu casulu poterile, cari au spriginitu totu-de-un'a remanerea lui, inca ar trebu si intrevina in favorea lui cu autoritatea loru moralu, daca una affacere intru adeveru seriosa, buna-ora cum e revisiunea conservativa a constitutiunei, ar conjurá vre-o crisa. Cum-că una asemenea revisiune e necessaria, pentru a se introduce una-data ordine si stabilitate in reportele acestei tiere, sfasata de partite si de cele mai contradis-

eutorie passiuni politice, si tienuta in agitatiuni permanente, — abiè se mai poté negá.

In casu inse candu p'incepele Carolu nu se va decide a remané, ce'a ce noi, din motivulu de mai susu, o tienemus de neverosimile. Atunci diplomatici europene nu i s'ar face neci una economia in lucrul si de vera, că-ci in casu acestu-a amu asta pre deplinu justificat ceea ce contele Beust a notificat cu ocaziunea crisei din urma, in una depesia a sa cătra principale Bismarck, că atunci ar trebu si se aplică articolul 27 alu conventiunei de Parisu, adeca ar' trebu si se midilocașca una contielegere a poterilor, urmata la initiativa Portei. Acesta parere ar' ave in totu casu duoi contrari: pre Rusia si Turcia. Asta din urma va cercá, fara indoielu, a continuu lupta, carea a fostu inceputo cu atat'a tenacitate si resultatu, inca la conferint'a din urma, contr'a amestecului Europei in ceea ce ea afirma, că se tienie de dreptulu ei de suveranitate. Se intielege că cu asta ocasiune nu voru lipsi provocările la demnitatea sa propria, la referintele de suveranitate, s. a. Cătă despre Rusia, ea fara indoielu si cu asta ocasiune va tulburá ap'a in folosulu ei propriu. Pentru decisiuni europene ea de sigur nu se va insufleti atat'u de tare. Se nasce totu-si intrebarea, că ore potu ambele poteri se radice difficultati contr'a articolului 27. din conventiunea de Parisu.

Noi ne indoimur nu numai din cauza chiaritatii aceluui punctu; nu numai pentru că acelu articolu s'a recunoscute d'ou prin subsemnarea protocolui ad hoc la conferint'a din Londra, dar' mai vertosu pentru că Austria si Germania inca sunt intelese in privint'a acestei cestiuni, si acésta contielegere cu greu o va mai poté pune sub intrebare chiaru si amiceti'a d'entre Russia si Turcia.

Daca inse, contr'a presupunerii, s'ar pune la ordinea d'lei caracterulu conventiunale alu Romaniei, si daca necesitatea decisiunilor europene ar' conturbá petrecerea la scâldi a diplomatiei, atunci dorim cu celu pucinu lucru chiaru. E tempul, că se puna una-data capetu nu numai ametelele de una Daco-Romania mare, ci si jucarile cu constituine! Cu tote aceste inse nu trebue atinsu prete dreptulu poporului romanu de a decide insu-si despre sortea sa, nici a-i vatemă sentiul lui nationalu, pentru a poté delaturá nesce eleminte, cari au facutu imposibile veri ce guvernare si au impeditat ori ce incercare de a stabilí ordine. Europa intrega, si in specia Austro-Ungari'a are interesu a vedé in Romani'a una stare sigura si firma, relatiuni amicabile si bune cu tierele inveniente. In intielesulu acestu-a singuratecele stadiile unei contielegere europene cu privire la Principalele Dunarene nu potu fi urmarite de noi altu-cum, decatul cu cea mai mare grise si atentie. Deciderea a supr'a Romaniei e ventilulu de siguritate a cestiunii orientale.“

De langa cetatea lui Gelu, 13. iuliu 1871.

In nr. 63 alu pretiul diuariu „Feder.” D. Demetru Cosma, paroculu Feiurdului, cu colegulu seu D. Nicolau Popu, paroculu Cl.-Monosturului, combatendu cu poteri unite cele asserate de mine in corespondint'a mea publicata in num. 43 alu acestui diuariu, si negandu că ar' esiste neintielegere intre preutii si invetiatorii din tractul gr. cat. alu Clusului; negandu că preutii clerici se porta facia cu asié numitii moralisti cu nepasare si dispretni, etc., me roga că pre onore si consciint'a mea să li mai aretu — afară de cei 2 invetiatori, adeca „istetiu meu campionu si inca unulu” — baremu inca unulu, carele să fie in neintielegere si discordia cu preotulu seu, fiindu că — dupa cum dicu — Dloru sunt convinsi că on. publicu nu va crede că cei 37 de preoti, din cari se compone acestu protopopiatu, ar' sta toti cu manile in peru cu invetiatorii loru.“

Cu tote că si dumnealor inca recunoscu, că pre icolea prin tractu se mai ivescu asemenea casuri, totu-si fiindu că me roga pre onore că să li mai aretu baremu inca „unulu”, pentru ace'a, fiindu că si eu mi-pretiniesc onore intocmai că si dñii asesori ai scaunului scolariu

Pretiul de prenumeratiune		
Pre trei lune	3 fl. v. a.	
Pre cinci lune	6 " "	
Pre anul inregu	12 " "	
Pentru Romania:		
Pre a inregu 30 Fr. = 30 Lei u		
, 6 lune	16 " = 16 "	
, 3 " = 8 " = 8 "		
Pentru insertiuni:		
10 cr. de linie, si 30 cr. taxa timbruala pentru fiecare publicatie separatu. In locul deschis		
20 cr. de linie.		
Unu exempliaru costa 10 cr.		

protop., me si grăbescă să facă destul provocării DD. Sale. Nu voiesc să alergă prin tractul Clusului spre astă unu asemenea casu, ci cu fruntea semină vi spun verde, domnilor, că unul, care nu iubesc bună intelegeră și armonia cu invetiatorii, e chiar Dna parintele Cosma, er' alu duioleă e colegulu seu, D. Nicolau Popu, și, dacă mai poftiti, vi potu servi cu un catalog plin de asemenea nume, altu-cum respectate și cu reputație.

Nu, Dloru, nu asié am intilelesu eu neintelegeră d'intre invetiatorii și preotii d'in tractul Clusului precum o definiatii Dvostra; căci Dvostra nu numai nu ve intilegeli, ci ve părăsiți unii cu altii. Da, ve intilegeli atunci cindu e vorba de a retacă și a ascunde unul defectele altui-a cu privire la scola și la invetiamantul, asié cătu protopopulu si inspectorele districtuale neci odata nu pot sefi, că in cutare scola ce lipsesc, pentru că daca întrebă pre invetiatoriu, cum sta scol'a si invetiamantul, acestu-a i respunde: „forte bine.“ Totu asié face si preotulu, era reulu numai la esamenu se descopere. Numai cu astă ocasiune se spune protopopului, că pruncii n'au amblatu regulat la scola; că n'amu avută cărti, tabla, mape, etc. Elă ce am intilelesu eu prin neintelegeri și discordia. Apoi chiară sè si existe o discordia, precum o intilegeti Dvostra, între unu preot si unu invetiator: ore pota ea sè strice mai multu decătu intilegeră desemnata mai sus? Dicu că nu, ba credu că chiară acolo unde existe vr'unu picu de discordia trebă merge mai bine, căci unul se teme de celu-a-laltu, si astu-feliu ambii si-implinesc agendele scolarie cu scumpete. Ce cugetati Dvostra, că ascundeni defectele, folosim causei si invetiamantului? Mai bine faceati daca, in locu d'a combate o assertiune emanata d'in singurul motivu de a indreptă reulu cu privire la scola si la invetiamantul, ati fi strigatu: „mea culpa.“ Apoi in durnu voiti a ascunde mătăsina in sacu, căci i se vedu ghiarele; căci chiară si Dta, dle Cosma, este unul, carele că teologu, ba dora si juristu absolutu, a-i pot face mai multu, a-i pot face sè te intilegi mai bine cu invetiatoriu Diale, a-i pot face mai incolu, că catechetu, să propuni insu-si religiunea, a-i pot, că directore si presedinte alu scuunului scolariu parochial, să te intilegi cu invetiatoriu a supr'a planului de invetiamant; si cu tote aceste spune-mi intilegi-te si implinesci tote aceste. Da, te intilegi bine, căci precum sciu, in totu anulu ti trebuie altulu. Cu privire la D. Nicolau Popu dicu, că decătu s'a legatu de dlu Cosma, esindu si dsa, vrendu nevrendu, in publicu, mai bine facea daca si-matură inaintea casei dsale. Mai bine facea daca întrebuită tempulu, in care s'a subscrisu la marea operă alu dlu Cosm'a, spre a astă unele remedii contră reului, ce coplesesco pre poporul seu d'in Cl.-Monostoru, care cu dorere trebuie să marturisescu, mană poimane va deveni la sapa de lemn, va fi jobagiul Clusianului, pentru că beutură si lenea sunt prestea măsură inculcate in sinulu acestui poporu. Elu campera legumele d'in piatiu Clusului, era gradină lui e plina de urtice si de lobode. Muierile si fetele d'in Clusiu-Monostoru, in locu de a se ocupă cu plevitulu si prasirea legumelor, alergă după frage pre otaru; apoi le vedi amblanu totu dlu'a pre stradele Clusului, dela o casa la altă, pâna capeta vre-unu, dieceriu, pierdendu 7-8. Tote aceste sunt urmările bunei invetiatuare si ale bunei educatiuni, cari le voru fi primindu in scola si in beserica poporenii diale, Dla Popu?

Apropo despre scola. Chiară in dilele trecute mi spuse

— trecundu prin Cl.-Monostoru — unu amicu că esamenul d'in anulu acestu-a la acesta scola s'a severită cu unu rezultat ne mai pomenit de reu. Dică amiculu meu, mai incolu, că sub decursul esamenului pruncii erau in cea mai mare disordine, asié cătu unul dormiă horcaindu, altul se batea, celu-a-laltu si-scotea spinalu d'in petioru, era dlu directoru locale n'avea altu-ce de lucru, de cătu a totu impară premie: cu palm'a, cu tragedrea de pern si cu ingenunchiatulu; apoi dică, că dlu protopopu inca s'ar fi exprimat că inca asié ce-va n'a vediuta decandu e, si intrebându, că ce e caușa de pruncii nu sciu nimică, dlu directoru ar' fi disu că invetiatorulu, era acestu-a ar' fi disu că pruncii n'au amblatu regulat la scola.

Postim intilegeră si progresu. D'in acestu punctu de vedere am intilelesu eu neintelegeră d'intre preotii si invetiatori, pentru că ce-mi pasa daca DD. Cosma si Nicolau Popu se voru sfăti si certă cu invetiatorii loru, numai să vedu progresu si luminare. — Atâtă despre neintelegeră.

Cu privire la dispretilu si nepasarea preotilor clerici facia cu moralistii, despre care DD. assesori dicu, că e numai o insinuatiune d'in parte-mi, cu scopu de a provocă discordia intre frati, am sè observu că, cindu am asserat acăstă, n'am voită a numi si persone, cugetandu că reulu se va poté mai lesne indreptă pre cale indirectă; am batutu numai siu'a, cum dice proverbiu. Acum insesti-o spunu francu, dle Cosma, că Dta esti celu d'antău, care in sinode si adunări nu lasi pre altulu neci sè sufle, ci lu intrerumpi numai decătu. Acăstă am observat chiară si cu ocasiunea sinodului d'in septembra patimilor a. c., si astă e caușa de am esserat, că dlu protopopu va intimpină greutăți cu privire la administrarea afacerilor tractuali.

De astă-data inchiaiu, remanendu inca după culisă pâna cindu si Dvostra vi veti chiarifică altmîntirea concepte de neintelegeră intre preotii si invetiatori, precum si despre dispretilu si nepasare, si daca mi-veti demonstră prin arguminte demne de tota credință contrariul celor aserate si descrise pâna acă, voi est si eu pre facia in publicu si totu-odata dechiară că mi-voiu subserie singuru cu mană mea sentință de calumnitoriu reuatosu si de unu provocatoriu de discordia intre frati.

„Unul d'intre ospeti.“

Romani'a.

Adunarea deputatilor.

In sedintă de la 26. iuniu, dlu primu-ministrul cetește unu mesajiu prin care se inaintea camerei proiectul de lege pentru instruirea de către esforă spitalelor civile a unui domeniu ce se tiene de vîtră monastirei Sinaia si patru credite in suma de 371, 493 lei 56 bani. — Aniosiu, raportorele comisiunii bugetarie, dă cetire raportului sen privitor la bugetul ministrului de agricultura, comerciu si lucrări publice, in cîfră de 5,568,153 lei. Dupa una discutiune mai lungă, bugetul se voteza in generalu si specialu, fară modificatiune.

Sedintă de la 27. iuniu 1871.

Cameră, după ce votă căte va credite noue in suma de mai multe mii lei, procese la discutiunea bugetului mi-

parasitu de toti ai tei in modulu celu mai crudu, celu mai neomenosu?

Ce facem, Dloru?

Poporul cinstesce memoră lui Vladimirescu si lu ascăptă; urmasii boerilor dela 1821 l'au uitat cu totulu si cindu andu despre elu, puinescu de risu, numindu-lu Zverglu; animele tinere, DV., ati venită acă sè-i serbată astă-dă aducerea a minte!

Intr'o epocă, in care in spiritul de partit a prefăcutu cestiunile cele mai vitale in lupte de individi, cindu sublimal rolu alu revolutiunii s'a coborită la restorarea personelor, cindu Romanii sunt disbinati in două séu trei tabere dusmane, cindu boerismulu ingropat in 1821 si-a redicat capulu si amenintă, — este mandru si frumosu că cei cari tienu la numele de Romanu sè serbeze memoră Mariiului Vladimirescu.

Si daca acă suntem putieni, amu aduncă convictiune, că toti Romanii adeverati se inchina memoriei lui Domnul Tudor si că va sosi timpulu, că acăstă dì sè fia o serbatore generală in tota tiără!

Va sosi tempulu, cindu toti voru dice că Episcopulu Buzenlui, Cesarin, in discursul seu dela 5. Aprilie 1825:

„O anul 1821! Tu cu adeverat prin intrarea ta, de-si ai pricinuitu Romanilor amaretiune, dar', de o data si desceptare. Lunele tale, academia s'a inchipuita pentru Romani; dilele invetiatuarei s'a facutu pentru Romani; ciasurile tale dascali s'a asediati pentru Romani; er' minutele tale că nisice sori luminatori s'a infisptu in semtiurile Romanilor.“

Dómnele si Domnilor mei! Istoria trebuie să fie neapartenitoră: altu-feliu nu mai este istoria. Ea ne face acum să intrebămu noi, esti-a tineri, săbăi intrati pre lume, să intrebămu că inaintea ultimei judecăți pre parintii nostri: ce au facutu cu revolutiunea dela 1821?

POISORĂ.

Miscarea d'in 1821.

Discursu cestiu la serbarea societății „Romanismulu“ pre cam-pi Cotroceni, in memoria lui Tudor Vladimirescu.

(Urmare.)*

Ori-cum inse, revolutiunea lui Tudor si-a datu rodele sale; d'in sangelă lui au esită drepturile sante ce n' se rapise; domnirea fanariotica a incetat.

Nationalitatea romana amortise cu totalu pre la finele secolului trecentu.

„Cufundata numai in sentimentul religiosu, — dice d. Bolliacu, — ea se absorbiă in pravoslavie și slavona și in ortodoxie și gréea. Romanii si-dau vietă si sangele loru, cindu Rusilori, cindu Grecilor, său orice altu-a afară de loru insi-le, afară de nationalitatea lor.“

Tudor Vladimirescu sgudnie poternică starea lucruri si desește națiunea tocmai in acelle momente, in cari, demoralizata, ea pareă a iubi acestu repaosu alu morții.

Ei bine! Ce facem noi pentru marinosulu Tudor, care scrise cu litere de sange drepturile calcate ale patriei?

Ce facem noi pentru tine, eroule, care ne scapasi de acea rasa immorală si funesta, ce ne despoia pâna la osse, ni rapiă esistintă politica, ni distrugă armatele, ni închideă scoalele, vestigia caracterulu naționalu si corrumpeă moravurile?

Ce facem noi pentru tine, Tudore, care ai morit

*) Vedi Nrii 67, 68, 71, si 73 ai „Fed.“

u steriului cultelor pre anul 1872, si ascultandu una tirada a dñi Georgiu Brăteanu in favoarea instructiunii publice, se rostogoli apoi in sericirea d'a audi un discursu bunu, frumosu, splendiferu si sacro-santu alu marelui filosof roman Maiorescu. — Acestu nou barbatu de statu alu biete Românie combate samele afectate in budgetu pentru mai multe catedre de la Univrsitatea d'in Iasi, cari dau jumime o cirea subversiva si corumpatoare, propagandu principiile lui Barnutiu, resturatore stară de lucruri actuale. Desvoltata teoriă lui Barnutiu, arendu că e antinastie si comunista. Statul — dică filosoful Maiorescu — nu trebuie să plateasca nisice cursuri menite a sustină Romanismulu si persecutiunea contră Evreilor; ideele cele mai anti-civilisatorie, cari surpa fundamentele Statului romanu. Nu potu toleră profesori d'in scol'a lui Barnutiu sub domn'a lui Carolu I! (Aplause sgomotose).

N. B. I a r e m b e r g se unesc in parte cu cele arestate de d. Maiorescu: inse declară că va combate pre cei ce voru avea tendinție de a strică starea actuală prin schimbarea constituutiunei si alte măsuri despotică. Declara asemenea că va sustine acestu guvern, pentru că vede in capulu lui o onorabilitate că dñi Lascăr Catargiu, care nu va primi a se derima constituutiunea.

C. B. O. I a c u arăta, că ideele comuniste si socialiste provin d'in cosmopolitismulu dusu la extremitate. D-lui face distinctiune intre Romanu si jidancu. Combate ideele lui Majorescu asupra invetiamantului si dică, că a propus să se marăscă cătu de multu clasicitatea invetiamantului superior.

N. I. O. N. E. S. C. U. esplica, că Barnutiu a combatut domn'a străină inainte de 1866, sub domn'a națiunale a lui Cuza, cindu acăstă si trebuia să fie doctrina de statu. În ceea ce priveste c o m m u n i s m u l u , desmîntă acuzațiile nedrepte, aduse reposatului Barnutiu... Areata apoi, că profesorii de la Iassi si întregul grupu alu frațiunii, de-si sunt d'in scol'a lui Barnutiu, dar' astă-di, după 1866, sunt toti susținătorii lui Carolu I, pentru că aperă Constitutiunea. Combate ideele cosmopolite ale dñi Majorescu si termină, cerindu ancheta să cerceteze cum se fac cursurile la Iassi. (Intreruperi neconveniente).

D. presedinte alu consiliului protestă contră compariționii facute de dlu N. Ionescu intre domn'a Fanariotilor, care era impusa de străinii si domn'a lui Carolu, adusa prin sutragiul universale.

Discusiunea generale se inchide.

Sedintă de la 28. iuniu 1871.

Se incepe votarea pre capitolului ministerului cultelor si instructiunii publice. Capitolul I. se primește fără discussiune. La capitolul II, D. Maiorescu împreună cu Negruții propun unu amendamentu prin care ceru a se reduce sumă de 20,000 lei, suveniunea societății academice, la 10,000 lei, suveniunele acordate celor-lalte societăți de cultură să se suprime cu totul. D. Maiorescu dică că, societatea academică a fostu instituită la 1868 numai pentru a elaboră una gramatică si unu dictionar. Ea însă crește că este bine să imiteze institutul de Francia si să se imparta in trei sectiuni savante. Apoi pre langa acăstă, societatea academică, departindu-se cu totul de regulamente fundării, nu lucrăză in siedintie complete, si, prin urmare, academila n'are necesitate de sumă ce i s'a acordă.

Profitat'au ei de invetiamintele marelui Martiru, vîzului Capitanu, unicului Romanu d'in vîcălu acestu-a?

Următ'au ei pre calea deschisa de Tudor? Parintii sunt respunditori inaintea filorul strămosiesc.

Greu respunsu, pre care de mii de ori asi si vîzul să altu-feliu!

Unu mare barbatu de Statu, unu mare istoricu Romanu, nemoritorul Balcescu, ni face o destainuire tristă dar' pretiosă, in testamentul seu politicu.

Resultatul revolutiunii dela 1821, — dice elu, — fusese căcigarău caușa noastră in facia cu Turcii. Cascigărău inse revolutiunea națională, adeca furamur desrobiti de fanarioti, dăsă perdură in urma revolutiunea democratică, căci Regulamentul Organicu constituit cu mai multă tară aristocratică, si poporul, in locu d'a fi assupritu numai in mărele Statului, fusese inca mai multu impălitu in numele proprietății. Care trebuia dar' a fi program'a revolutiunii din 1840? Era desvoltarea progressivă, a revolutiunii d'in 1821 era a organizădemocratia si a liberă pre tierani, facându-i proprietari... Noi ne amu facutu revolutionari, — continua Balcescu, — numai că să punem mană pre poteră.

Aice a fostu peccatul de morte.

1821 dicea: josu străinii! josu fanariotii! josu cicoș! 1848 se sarută cu dinsii si chiamă la o mesa tote lapărurile nemurilor!

Auditii proclamatiunea d'in 1848:

„Cetățieni, voi toti, preotii, boeri, soldati, neguțători, industriași de ori-ce classă, de ori-ce nămu, de ori-ce religie sunteti, străinii cari ve gasiti in capitala si in orașe Frâncie, Nemții, Serbi, Armeni, Bulgari, Israeliti, armate pentru a tine linisice. — Patria noastră este vostra; ea ve primeșce; ea ve chama aci înainte la aceea-si mesa; acela-

până acum'a. În privinția societăților de cultură, forte necesare, este bine că ele să conteze numai pre midilocoile lor proprii, și subvențiunea ce li acordă guvernul este numai un protest că unu director ore-care, — nu celu acela care n'are recursu la asemenea midiloci — ci altul, împărta aceasta sumă după cum i place. Este dar' penă suprimearea acestor subvențiuni.

Comisiunea a admis reducerea subvențiunii societății academice la 10,000; înseamna și subvențiunile acordate stenului, societății pentru invetiatură poporului român, pentru societatea de științe naturale din Iași; admite suprimarea subvențiunilor societății transilvane, de arme și gimnastică.

N. Ionescu dice că este anti-patriotic și anti-românesc d'ă se reduce subvențiunea acordată societății academice, care a fostu fondată prin initiativă guvernului. Regea a vedé pre unu fostu membru alu acestei societăți propunându aceasta reducere și n'o pote atribui de cău unei mărci a acestui membru, pentru că academ'a nu i-a primit principiile filologice. Este tristu d'ă se vedé aducundu-ru răuine in Camera. Daca guvernul a luat inițiativa carei acestei societăți, este detoriu s'o sustienă prin subvențiunea ce i s'a acordat până acum. Totu ce se face în cea societate este de notoriata publică, socotelele se dau și înțelutul se face in cea mai buna regula. Membrii ei abie se acordă subvențiune penîu transportarea loru; înse ea are nevoie de cheltuile mari de imprimare, pentru a responde copului pentru care s'a creatu, adeca facerea dictionarului și gramaticei române. Astu-felua ea si-a facutu bugetul în povederea acestei subvențiuni de 20,000 lei. Vi se pare multu, dice d. Ionescu, 20,000 lei pentru cultură limbei Române, și nu discutati candu este vorba de cheltuile de reprezentare, de iluminatii si celelalte? Mi-asi permite să adu aminte dului Maiorescu că insu-si Maria Sa a onorat această societate cu presedintia sa si vede totu-d'a-un'a cu placere pe invetiatii Romaniei. Acsetu-ă este unu argumentu care va convinge pote pre dlu Maiorescu, că este mai bine și se suprime cheltuile de reprezentare și a se acordă înțela subvențiunea Academiei.

M. Boerescu respunde, că fondul Zapa este indesigulatoriu pentru a acoperi cele 10,000 lei cheltuile societății. Cau despre d-sa, s'a retrasu d'in societatea Academica candu a vediutu că, copiindu institutul d'in Francia, s'a insu mai multu de cău i permitea poterea sa.

Se pune la votu si se primește in sgomote de protestari. — Se primește suprimarea subvențiunilor acordate societăților Transilvani'a, si de arme și gimnastică. — Se votă acordarea celor-lalte subvențiuni.

Capitolele 3-7 se primește, mare parte, cu reduceri.

La capitolul VIII, despre Licee și Gimnaziile sunt propuse vre-o 10 amendamente. — Ministrul cultelor și instrucțiunii publice combat lucrarea comisiunii care a adusu cifrele apuntamentelor profesorilor, nesocotindu drepturile de gradatii. Apoi demonstra că s'ar face una mare nedreptate unor profesori, și röga adunarea să remana in statu quo, adeca să nu facă economia nedreptă de 30,000 ce i facutu-o comisiunea.

Asupra amendamentului, care cere prevederea unei sume pentru plat'a profesorilor, cari au dobenditul drepturi prin gradatii, amendamentul combatut de raportorele Labovari, se nasce una discuție viuă.

Ministrul instrucțiunii publice probă că s'ar face

cea mai mare nedreptate unor profesori, lipsindu-i de drepturile acelui de cari altii s'an bucurat. — G. Veruescu vorbesce totu in acestu sensu. — Iepurenu interpreta legea in sensu contrariu. — Se cere inchiderea discuției.

V. Boerescu spune că, dacă Camer'a vre să inchide discuția, s'o inchide înse să n'asculte pre d. Iepurenu, înimicul declarat alu scolilor; d-lui candu audă vorbindu-se de scoli lu apuca frigurile, si probă că l'a apucat frigurile este că a desnatratu faptele si interpreta legea pre dosu. Discuția se inchide in protestari si sgomote, si capitulul se votează in totale.

Siedintia de la 29. iunie, 1871.

Între comunicatiile dlelor se cefesce si demisinea d-lui B. Boerescu din calitatea de deputat alu colegiului II de Argesiu, carea contine:

Domnule președinte,

„Că deputat, si mai alesu in calitatea mea de Reator al Universitatii d'in București, am socotit că poteam se dan on. adunari, in siedintă sa de ieri, 28 iunie, ore-carei explicații in privința nedreptei loviri ce se faceă, de catre majoritatea comisiunii bugetarie, si chiar contră vointie ministrului, drepturilor dobendite ale profesorilor d'in licee si gimnasie.

Eră naturalu si de detori'a mea, d-le Președinte, că să aperi drepturile si demnitatea unui corp d'in care me fătescă și facu parte.

On. majoritatea a Camerei înse nu a creditu de cuvinția a me autoriză că să aperi, câteva minute, dreptul celor ce i credeam asuprati.

Ve rogu, priu urmare, d-le Președinte, se bine-voiti a anunța on. Adunării demisinea mea de deputat alu colegiului II de Argesiu.“

Acesta demisine dă locu la lungi discutii dar' in fine se decise a se invită dlu. Boerescu să revina a-si ocupă locul in sinul Adunării.

Se continua discuția a supră bugetulu ministeriului de culte.

La capitolul X, relativ la universități, Maiorescu desvolta amendamentul seu, prin care cere suprimarea mai multor catedre politice de la universitatea d'in Iași, adeca suprimarea catedrei de dreptu publicu si constituționalu la facultatea de dreptu, si înlocuirea ei cu o catedra de dreptu civilu si romanu, si o alta catedra la facultatea de litere. D-sa crede că nu trebue o lege specială pentru această suprimare, căci si legea instructiunii publice o permite; cu ocazia votării bugetulu, se potu face modificări la capitolele d'in acestu bugetu: Cesa ce l'a indemnat a cere această suprimare, a fostă directiunea politica ce respandeau acele catedre in România de preste Milcovu. Scol'a fractionista de acolo se baseaza pre dreptulu publicu alu lui Baruntiu; acestu dreptu ca lu propaga la universitate. Că si cu ocazia discuției generale a supră acestui bugetu, Maiorescu areta retele ce a produsu acesta scola. (!) Resultatul practice la cari ea a condusu ni sunt cunoșcuți; le amu vediutu cu ocazia destituiei junilor profesori de la Botosani, cu alti junii profesori de la Bârladu, etc. Situația este dar' periculoasa, adaugă Maiorescu, pentru că toti profesorii esiti d'in acea scola se occupă cu politică militanta, in locu d'a se ocupă de scola; prin acestă ei facu că ur'a

politicei de partida să se nasca si intre parinti si profesori. S'a vediutu numerosi parinti, cari au cerutu că să fie scăpati de acești profesori cuprinși de politica. Si acum'a d-sa nu intielege că Statul să plăteșca asemenei profesori, cari tindu să-lu restorne. De aceea dar' a propusu desfășuirea acestor catedre, si că să nu remana o lacuna in investimentul superioru, a propusu înlocuirea loru cu alte catedre, ale caror profesori vor fi examinati de guvern daca nu apartin acelei-a-si scoli fractioniste. Maiorescu recunoște libertatea investimentului, prevăzută si prin constituție; aceea-si libertate înse trebuie s'o aiba si Statul in controlarea acelor profesori, si in luarea de măsuri contră acelor profesori; Statul are, cu unu cuventu, a cere de la profesori să-i faca serviciile pentru cari i plătescă, er' nu să-lu restorne. (Maiorescu este întreruptu de numerose ori d'in diferite părți d'in stang'a.)

N. Ceauru Aslanu se miră cum ce trei dle de candu se tiene discuție asupră acestor profesori, d. ministru alu cultelor, care a fostu preșinte, n'a deschisu gura să dică macar unu cuventu. Prin cele ce a propusu Maiorescu se ataca unu sistem intreg de investimentu, numai pre nisice simple asertii. Va fi avandu potă dreptate Maiorescu să propuna această schimbare de sistem; dar' de unde scimă noi că sistemul ce propune d-n'a-sa va fi mai bunu de cău celu de acum. D-sa crede că nu e frumosu că d. ministru să taca, candu este in cestiu onoreu si demnitatea profesorilor. D. Aslanu mai areta că propunea, cuprindindu lucruri asă de grave că cele pre cari le-a spusu Maiorescu, nu se potă vota fără că si cei-a-lalti deputati s'o fi studiatu; ea trebuie să tramisa la sectiuni. Cere dar' că d. ministru să se pronuncie categoric asupră celor ce s'a disu; totu asemenea cere că să se manuțina statu-quo la capitolul X d'in bugetu.

Chr. Tellu, ministru cultelor, respunde, că nu a fostu indiferent la cele ce s'a disu in Camera. D-sa va luă măsuri spre a se constata lucrurile grave despre cari s'a vorbitu. Chiar de pre cum a si dispusu a se face cercetări.

Discuția se inchide, si comisia bugetaria respinge in unanimitate amendamentul lui Maiorescu.

Se pune la votu capitolul cum este inscris in proiectul de bugetu, si se primește. De asemenea se primește si celealte poziții ale bugetului.

Se procede apoi la discuția a supră bugetului ministerului de justiție. — S'a urmatu mai multe discuții a supră propunerei d'a se desfășuire judecătoriile de pace si sarcină loru să se dñe sub-prefectilor. D. ministru alu justiției combate această propunere, arătându că reu potă face ea justiției poporului.

Bugetul se primește in totalu. — Dupa acea s'a acordat mai multe credite pentru diferite ministerii.

Estrusu d'in „Rom.“

VARIETATI.

*(Personale.) D. bar. Ursu de Margineni, colonel i. r. in pensiune — după ce petrecu 6 sept. la scaldele Caroline in Boemia si feco una excursiune la Eins, unde fu primutu in audientia de Tiarulu Rusilor, — s'u chiamatu (prin semnalizare electrica) la Pest'a, spre a incepe negociațiile cu ministeriul ung. pentru deslegarea cestiniilor de fonduri, regalii etc. a legiunii I. rom. confinarii d'in

incercătu unu dororesu esecu. Duelulu d'intre fratii Secuani si colosulu germanu, urmările de la Parisu, au datu o lovitură decisiva umanitaristilor!

Cosmopolitii d'in Daci'a nu voru mai potă amagi lumea prin incantatorele cuvinte de libertate siumanitate! Nu! Scol'a naționala s'a radicatu! Tiéra intréga numesci i vitregi si veneti pre toti acei cari iubescu de o potrivă tote naționale. Tiéra intréga revine er' la principiele lui Tudor Vladimirescu!

Natiunalitatea mai pre susu de tot! Standardulu dela 1821, mangitu de străini, a trecutu adi in mân'a voastră, junime!

Da! lu vediu collo!

Tiéra intréga lu saluta! Pandurii muntilor si vâilor, inalti că bradii, vigurosi că stejarii, vinn să se inscria sub elu; urmasii ferentarilor, verdisiorilor si rositorilor, i se inchina, jurandu să moră pâna la funulu pentru triumful naționalității contră dusmanului neimpacatu, ce vine cu lumenă să ne arde, să ne topescă, si care speră a-ne gonfi in vîtrele străbune pentru a le dă vagabundilor d'in Germania si Gidoviloru d'in tota lumea!

Da! Tudor Vladimirescu a reinviat!

Omulu, pre care poporulu lu ascăpta să vina prin cantecile sale:

„Aoleo! ce focu de doru!

Veni-va badea Tudor!

Să mai stringă d'in paduri,

Cete mandre de panduri,

Că s'alunge dela noi

Si pre Nemti si pre Ciocoi! —

(Finea va urmă.)

ti convinge că pucinu amu inaintatu de la 1821 pre calea națională.

Semtiemintele românescă s'au slabit u cu totulu. Amu facutu multu pentru progresu in civilizație, dar' amu uitat u originea noastră. Amu imbracisau cosmul, orbindu-ni-se ochii de a vedé pre frățiorii nostri cum se topescu in lacrime si doreri! . . .

Amu indragit u străinismulu, tocmai pre acelula a repusu capulu nobilelor semtiemintele ale strămosilor, stingandu suflarea de vietia, ce redică tota tieră contra dusmanului său a Domnului hotiu, imbecilu si d'unu sangre cu strainii; ce faceă pre aprobul Purice din Mossiobroiu să devina Movala; ce faceă pre pop'a Stoica a să-si lasse Evangeliulu pre altaru, opincele la usi'a besericiei, si cu sabia incinsa să devina Farcasianu!

Resfoiti sangerosele pagine ale cronicarilor, si veti vedé că elementul străinu a slabit u caracterul român și slugăria, a întreruptu și rul tradiției, a demoralisat u naționea prin stricarea moravurilor, obiceilor si institutiunilor, in fine, a desorganisat u totu Statul Românescu, care odata punea peptu colosulu i otton manu si era zidul unei pumnabile alu Crestinătăii.

Si cu tote acestea candu suntemu convinsi că viitorul tăriei depinde de la desceptarea semtiemintei naționale, noi cu unu cinismu infioritorii ridemu candu ni se vorbesce de Românișmu!

Accușăm de selbateci, de necunoscutori ai solidarității poporelor, pre acei cari tenu la naționalitatea loru!

Dar' atunci unde sunt interesele fia-carui popor?

Adi nu mai e timpu de amortire! Cosmopolismulu a

aspetiu de frăție și gătitu; vom avea și celelalte drepturi.

Faptul revoluționii muntele din 1848 erau plini de ideile cosmopolite ale Franciei.

Frati Ardeleni vorbiau altu-fel.

„Ce este lumenă pentru vedere, — dice nemitoriu Barnutiu, — sorele pentru crescerea plantelor, vorba de cugetare, aceea e naționalitatea pentru veri-care popor; întrins'a ne-amu nascutu; ea este mamă noastră; de suntemu barbati, ea ne-a crescutu; de suntemu liberi, întrins'a ne miscămu; de suntemu vii întrins'a viemu; de suntemu superat, ea ni alina dorerea cu cantecele naționale; prin ea vorbim astă-di cu parintii nostri, cari au traiu înainte de mi de anni; prin ea ne voru cunoscere străinii si posteritatea preste mii de anni; naționalitatea și înțețnul celu mai potintă spre lucrare pentru fericirea genului omenscă.“

Astu-felul vorbiau in 1848, la 20,000 de Români de pe campi'a intinsa dela Blasius, reposatulu Barnutiu!

De ce n'a fostu ascultat u de oamenii nostri de la 48?

— Eramu departe astă-di pre calea națională!

Principiele revoluționare de la 1821 au fostu nesocotite in 1848, omenii, chiamati a dispune de sortea tierelor române, au uitat u nemitoriu Tudor! D-lorii au venit u cu libertatea, dar' au uitat că libertatea și ră naționalitate nu se poate intielege; ea nu este de cău sclavia, intunecu, amortire!

Gresindu punctul de plecare, amu mersu d'in reu in mai reu!

Orbirea loru a adusu starea de adi: strabatteti campiele intinse ale tăriei; erb'a campului ve va imbetă de miroslu ei; murmur'a misteriosa a naturei ve va incanta; riurile cu undele loru ve voru recoră; dar' cautandu mai bine, ve ve-

Transilvania (Orlatu). D'in partea ministerialui se manifestă dorintia de a se apăra tote differintele pre calde amicabile (azié precum s'a purcesu si cu legiunea II. rom. conf. (Nasaudu) a carei-a zelosi representanti DD. Porciu, vicecap. si Florianu, procur. district. au inchis aproape missiunea loru) si totodata vointia d'a face large concessiuni daca fostii legiunari (poporatiunea) vor urca de $\frac{3}{4}$ părți preșem' a scolelor. Este detorintia intelligentiei legiunarie, astă-di districtuale; d'a induplecă pre poporu spre a-si dă cu bucuria în scrisu invocarea la acesta salutaria conditiune pusa de ministeriu in folosulu educatiunii poporului, una fapta acesta, carea bine ca rara d'in partea ministerialui ung. facia de Romani, noi o scimă apreciul dupa cuvintia. Daca magiarii de la guvern se interesă de educatiunea poporului, cu cătu mai vertosu acestu-a trebue să se interesă de la sortea viitoria a fiilor sei. — D. Ursu plecă in 17. ale cur. la Clusiu, unde are să primă de la offic. de dări, tote actele relativu la cestiunea amintita. I dorim successulu celu mai bunu. — D. Simeon Balomiru, jude reg. alu scaunului Sabianu in Transilv., venindu de la Gleichenberg, unde pentru restaurarea sanatati sale petrecuse 6 septemane insocită de fia-sa Dr'a Ermin'a, plecă a casa in 17. ale l. c. — D. Petruovicu iu ofic. comit. si membru sinodului diecesanu gr. or. de Caransabiu, dupa una petrecere de 6 sept. assemenea la Gleichenberg si d'in cauza sanatati — plecă totu in 17. lc. spre Caransabiu. — D. Pipoiu assessorn la tabl'a reg. d'in Tergu-Muresiului in Transilv. dupa petrecere de căteva dăile in Pest'a, plecă de aici in Transilv. d'impreuna cu D. cumanu-sen, advocatulu Aronu Deususianu (Argu)

** (Starea scoloru d'in comitatul Bihariei.) Diurnalul ungurescu „Reform" comunica una corespondintia d'in Oradea-Maua despre adunarea generale triunarie a senatului scolaru d'in Bihari'a, tienuta in 15. l. c., d'in carea estragemu urmatoriele: „Dieces'a gr. orient. nu a satisfacut nici scum despusei unei \$-ului 125, art. 38, d'in 1868. Au trecutu si lunele de ierna fipsate pentru instructiunea adultilor, fără că respectivii să fi participat la aceasta instructiune gratuita. D'intre 393, 715 locuitori ai comitatului, cari nu sciu neci scrie, neci cete, numai 72 au amblatu la scola, pentru cari invetiatorii respectivi au primitu de la statu una remuneratiune de 199 fl. v. a. — Inspectorulu scolaru aduse la cunoștiintă adunării, că invetiatorii gr. orientali — conformu decisiunei sinodului aradani, — au fostu provocati a nu participa la cursulu suplenitoru dechisul de guvernulu ungurescu, cu scopu d'a-si conservă autonomia besericesca, și că d'intre ie neci nu s'a presentat neci undu. Dupa ace'a incunoscintie, că guvernulu, csiindu prea bine cătu de neglesa e in acolele poporale, ba chiaru si in capital'a comitatului, partea ceea mai insemnata a instructiunei — gimnastică; sciindu mai departe si aceea, că lipsescu individi calificati spro acestu scopu — a ordinatu, că intre studiile, cari se voru propune in venitoriu in cursulu suplenitoru, să se propuna si gimnastic'a. Si, pentru că scopulu acestu-a să se pota ajunge cu atatu mai usioru, guvernulu va trimitre pre speselle statului, 5-6 invetiatori mai destinsi in vre-unu institutu de gimnastica, pentru că să se perfecțiuneze in acesta arte, avendu apoi a o propune asultatorilor loru. Dupa ace'a trece la starea scolelor d'in comitatul Bihariei ar trebui să se edifice 372 scole, cari, dupa calculul inginerului de statu, ar costă una suma de 2,310. 504 fl. si 37 cr. — Daca vomu consideră, dice elu, cătă scole sunt de aseedică si cătă spese se receru pentru edificarea loru — trebue să ne intrebămu, candu, si in ce modu voru fi delaturate aceste pedece? Considerandu inse ali-pirea confessiunilor către scolele loru, si zelulu, ca elu desvolta cu privire la instructiune — starea actuala a lucrurilor nu se poate dīce desperata. Intre tote confessiunile, ceea protestanta a desvoltat mai multa activitate: a edificatu, reparatu si arangiatu mai multe scole, si insp. e convinsu, că ea va desvoltă si mai mare activitat e, in data ce va fi legal minte admoniata. — Indiferentismul confessiunilor romano-catolice si greco-catolice incepe a dispară, mai vertosu de candu si poporulu are influenția asupr'a scolelor.

** (Inca ce-eva despre organizatiunea judecatelor.) Diariul „Pester Lloyd" scrie cu privire la organizarea judecatelor d'in Transilvania, că comisariulu regescu Pecci va conchiamă pre toti comittii supremi la una consultare, in care se va statoru impartirea comunelor singuratică dupa judecatorele singulare; resultatul consultărilor se va imparti municipiilor spre aprobat, era elaborat se voru tramite prin comisariulu regescu ministrului de justiția. Termiinu pentru consultatiuni s'a statoru pre 20. augustu, — si biletele convocatorie s'a si tramsu respectivilor. — De a semne sunt terminate si despusei unele, referitorie la organizatiunea judecatelor d'in Ungaria, si dīlele acestea se voru si spedă. — In intilelesulu acestor ordinatiuni, municipiile voru fi provocate a-si incepe lucrările necesarie in privintia impartirei comunelor dupa judecatorele singulare, si a se ingriji de localităatile trebuintiose. Obligatiunea

comunelor si a singurateilor, cari au oferit gratuita localități pentru judecatorie, va intră in valoare cu 1. decembrie a. c.

** (D'in provinci'a besericesca d'Aibla-Juliia) s'a tramsu Pontificelui una gratulatiune jubilară in poesia romanesca frumosica, la care s'a adausi si una versiune latinăscă in prosa sub titulu:

,Clerus populusque romanus
Archidieceseos Gr. Rit. Catholicorum
Aib'a-Julensis et Fogarasiensis
in Transilvania

Diebus Beati Petri V lustrorum

In summo Pontificatu visis

Soli post Apostolorum Principem

Ab altissimo benigne concessis

Pro inebacili Ecclesiae jubilo

Festo 16-a Junii celebrato."

** (Date statistice interesaute.) Departamentulu statisticu alu tribunalului cetatiene s cu d'in Vien'a publica numerulu sinucisiloru anulu 1870, d'in care estragemu urmatoriele date: numerulu sinucisiloru se urca la 99, d'intre cari 78 s'a tienutu de sessulu barbatescu, ér' 21 de eelu femeiescu; cu privire la etate 13 au fostu intre 16—20 ani, — doue-dieci intre 20—30; doue-dieci intre 30—40, cinci-spre-dieci intre 40—50, doue-dieci si patru intre 50—60, cinci-spre-dieci intre 60—60; la 5 nu s'a potutu constatā etatea. — Sinucisulu celu mai tenuu a fostu de 16, ér' celu mai betranu de 75 ani.

** (E sunădări) Se serie d'in Mehadi'a, cu datul 15. iuliu, că deseles esundări, de cari n'a remasă scutită neci acestu tienutu, au stricatu tote podurile d'intre Mehadi'a si Orsiov'a, incătu comunicatiunea intre aceste doue cătă si intrerupta cu totalu.

** (Imperatiunea regatului Greciei) dupa recensemantul d'in 1870 — ale carui-a tabelle voru servit de basa in cursu de 5 anni, incepandu de la 1. iul. 1871. ca elementu officiale in executarea acelor legi si ordenatiuni cari au de base impoporatiunea, — face 1,457,894 susfete, d'in cari 754,176 barbati si 703,718 femei, si se imparte, dupa districte, astfel: Attic'a si Beotia: 136,804. Eubea: 82,541. Ftiotid'a 108,421. Acarnani'a si Etolia: 121, 693. Arcadi'a: 131,740. Laconia: 105,851. Messeni'a: 130,417. Argolid'a si Corint: 127,820 Cicladele: 123,249. Corfu, Paxu si St. Mauru: 96,940. Cefaloni'a si Itac'a: 77,382. Zante: 44,557. Armat'a (cu marin'a): 20,868. Sum'a: 1,457,894, intre cari se afia multi romani, chiaru si in capital'a tierei, Aten'a, dar alu caror numeru nu se poate scrie pentru că recensemantul nu se face neci acolo dupa nationalitate, ceea ce ar fi de dorit.

** (Mărturisire in volunteria) D. Augustu Chelati, capulu oficului statisticu, in discursulu seu a supr'a rezultatelor recensiunii tienutu intr'un'a d'in siedintie ult. a le academiei mag. secpă intre altele vorbă că intre 50. si atate a comitate (districte) ale regatului ung. 22 dī: doue diei si doue de comitate sunt romane in asemeia, adeca majoritatea absoluta a impoporatiunii o facu romani. Aceste faptu memorabilu atinse neplacutu urechile academicilor Herr Toldi rectius Schädel, Pan Wenzel, si alti renegati, in cătu eschiamara cam uitită „Astă nu se poate!" si „De unde o scii Dta?" „Băse pot!" respunse istetului statisticu „si o sciu, că-ci este rezultatul ostenelelor melle private, că-ci, dupa ce guvernulu nu lasă a se face recensemantul dupa nationalitate, en dupa datele despre confesiune, sciindu că Romanii uniti-neuniti, toti sunt orientali si a fara de Torontalu, aiurea nu-su mestecati cu alti orientali, dar si dupa alte date ce mi le-am potutu adună, ajunsei la acestu rezultat, carele mi-se pare a fi esactu si pentru cuventulu că este identic cu rezultatul recensemantului, facutu de nemtii austriaci la an. 1857." Viedie adeverulu si cei ce au barbati a dălu propagă!

** (Consiliul Comunal d'in Iassi), la 23. iuniu anulu curent, a otarit u se trame si s'a espediutu urmator'a depesia, subsemnată de D. Primari Crist. Cerchezu, No. 7785, 1871. iuniu 23.:

Majestatii Sale Regelui Italiei;

Municipiulu Iassi, vechi'a Capitala a Moldovei si actualmente a dou'a Capitala a Romaniei, a serbatu cu entuziasmu dñu'a in care nemoritoria Roma, mam'a nostra comună, gratia statonicei Vointie a M. Vostre, a redevenit Capital'a Italiei. Interpretu alu vointiei Consiliului meu Comunal si alu toturor concitatienilor mei, urmasi ai colonistilor veniti pre tiermurile Dunarei cu Imperatorul Traianu, urezu Majestatii Vostre si dinastiei sale ani multi si fericiți. Strigă d'in fundulu animei: să traiésca Victoria Emanoilu, intemeiatorulu Italiei unite, mam'a nostra, să traiésca Rom'a, Capital'a lumei!"

** (Descoptire) La Clasnicu, regimentulu primu banalu, s'a facutu dīlele trecute una descoperire interesanta. Anume, unu granieriu, cu numele Ostaja Podunavatu, arandu-si pamentulu dede cu plugulu, in aduncime abie de unu pitioru, de unu vasu de lutu, in care se aflau 10 monete de aur si 2064 de argintu. Bietulu omu, uititul de acestu norocu neasceptat, strigă plinu de bucuria: Totu si

a avutu dreptu popa can du mi dīse mai de-una-di mai diliginte Ostaja, că-ci in pamentulu teu jace acum tesaurul celu mai scumpu." — Monetele sunt d'in secolul al 14. D'intre cele 10 monete de aur, 5 sunt d'in tempulu Ludovicu celu mare, regele Ungariei, 3 d'in tempulu dogelui Andreiu Contariu, un'a d'in tempulu dogelui Mareu Corneliu, un'a d'in tempulu lui Andreiu Dandalo. Moneta cea mai vechia e d'in anulu 1329, si cea mai nouă d'in 1382. — Bedecovicu, banul Croației, a si facutu pasii necesari de cumpără aceste monete pentru scopuri naționali.

Anunciu.

Cursulu preparandiale de siese septemane pentru trai-tulu de invetiamantu alu Selagiului se va deschide la 1. augustu a. c., in Zelahu.

Invetiatorii participatori voru primi d'in vîstire statului căte 50 cr. la dī, pre cătu tempu va tine adăncursu.

Studiele prescrise invetiatorilor romani se voru propune de profesori romani in limb'a romana.

Zelahu, 16. iuliu 1871.

I. Kerekes, insp. scol. Selagiului.

Sciri electrice.

Bucuresti, 18 iuliu. Camer'a a decesu, cu 59 contra 55 votura, anulă conveniunea Strousberg-iana si a acceptă obligatiunile mai incătu sum'a loru va fi egala cu pretiulul lectorilor seversite.

Viena, 18. iuliu. Bugetulu comunu si statutoru definitivu in modulu urmatoriu: ordinaru: pentru esterne 2.110,420 fl. pentru armata 79,234,308 fl. pentru marina 7.970,280 fl. pentru ministeriul de finanțe 1.788,308 fl. pentru curta de contu 103,259 fl. Suma total 91. 206,453 fl.

Estraordinaru: pentru esterne 79,680 fl. pentru armata 11.193,712 fl. pentru marina 2.954,410 fl. pentru ministeriul de finanțe 4360 fl. Suma 14,232,162 fl. recerintile totale 105,438,615 fl subtragundu se d'in acăsta suma 12 milion venit u vamale, ramane una suma de 93,438,615 fl care este a se acoperi prin cuota, d'in care cada pre Ungaria 30 $\frac{1}{10}$ percente.

Versalii, 18. iuliu. Se anuncia că Gambetta ar fi dovedit u prin documente, că el a recrutat 1.000.000 de fetiori si nu 800.000, precum s'a raportat.

Paris, 18. iuliu. Museulu Lotaringie dearsu noptea trecuta d'impreuna cu tote tesaurii istorice.

Napolea, 18. iuliu. Eruptiunea Vesuviu ie una diensiune d'in ce in ce mai ingrijitor si mai critica. Observatoriul d'in satul Tom este pericolitatu.

Praga, 19. iuliu. Guvernulu va prezinti ditei una lege pentru naționalități, egală cu cea transilvaniana.

Viena, 19. iuliu. Precum se audă, Goldowski si-conditiunea primirea postului de locuite de la promovarea cestuiilor curatiuni galbene.

Praga, 19. iuliu. Foile cehice publica projectulu guvernului relativu la reformarea alegătorilor dietali; dupa acestu projectu, curia orasenescă capeta căteva voturi nove, si astu felu proporțiunea se schimbă in defavorulu nemtilor, cari pâna acum singuri aveau majoritatea in această curia. Comunele rurale alegă directu. — Totu foile cehice anuncia, că profesorul Tommek si desemnatu de instructoru alu principelui de corona pentru istoria boema.

Turinu, 19. iuliu. Aici se facu mari pregătiri pentru deschiderea solemna a călii ferme Mont Cenis; deschiderea va avea locu iu lună în septembrie. Consiliul străin, acreditat la curta italiana, sunt invitati, că guvernulu, municipalitatea provinci'a si alte corporatiuni oferă sume considerabile pentru acoperirea speselor festivității.

Burs'a de Vien'a de la 19. iuliu, 1871.

5% metall.	59.45	Londra	123.—
Imprum. nat.	69.50	Argintu	121.10
Sorti d'in 1860	101.50	Galbenu	5.81
Act. de banca	766.—	Napoleond'or	9.81
Act. inst. cred.	284.30		

Propriet. edit. si red. respundet.: ALES. ROMAN